

اثرات صندوق‌های اعتبارات خرد بر توانمندسازی زنان روستایی

مستانه خجسته نسب^۱، همایون فرهادیان^۲ و مهسا سعدوندی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۲- استادیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (h.farhadian@modares.ac.ir)

۳- دانش‌آموخته دکتری گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

چکیده

صندوق‌های اعتبارات خرد نقش قابل توجهی در مشارکت زنان در جامعه روستایی، ایجاد کسب و کارهای کوچک و ورود به عرصه کارآفرینی یا خوداشتغالی دارند. مهم‌ترین اهداف راه‌اندازی این صندوق‌ها، تسریع فرآیند سرمایه‌گذاری، تقویت بنیاد مالی و پس‌انداز در مناطق روستایی و در نهایت توانمندسازی زنان روستایی است. هدف این پژوهش که به شیوه تحلیل محتوا انجام شده است، بررسی اثرات صندوق‌های اعتبارات خرد بر توانمندسازی زنان روستایی بود. به این منظور، پایان‌نامه‌های داخل کشور (۱۱ مورد) مرتبط با این موضوع مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که بر اساس اسناد مورد بررسی، اثرات صندوق‌های اعتبارات خرد بر توانمندی زنان روستایی در ۱۱ مورد قابل طبقه‌بندی است. دو مورد از این اثرات که بیش‌ترین فراوانی را در بین اسناد بررسی شده داشتند عبارت‌اند از: تأثیر عضویت در صندوق‌های اعتبارات خرد بر توانمندی اقتصادی زنان روستایی و تأثیر مدت عضویت در صندوق‌های اعتبارات خرد بر توانمندی زنان روستایی. علاوه بر این کلیه مطالعاتی که تأثیر عضویت در صندوق‌ها بر افزایش توانمندی اجتماعی، افزایش درآمد و افزایش توانمندی کلی زنان روستایی را بررسی نموده‌اند، اثر مثبت و معنادار این متغیرها را تأیید نموده‌اند. بر اساس یافته‌ها، پیشنهاد می‌شود که نهادهای ذی‌ربطی که به دنبال ارتقای توانمندی زنان روستایی از طریق صندوق‌های اعتبارات خرد هستند، علاوه بر ترغیب زنان روستایی به عضویت در صندوق‌ها، در خصوص نحوه نگهداشت آنان نیز تمهیدات لازم را در نظر داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: اعتبار خرد، توانمندسازی، زنان روستایی